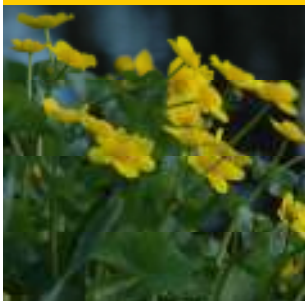

Advies Weidevogelcompensatie Weideveld 1 te Bodegraven

Watersnip-rapport 12A043

Colofon

Titel	Advies Weidevogelcompensatie Weideveld 1 te Bodegraven
Status rapport	Eindrapportage
Projectnummer	12A043
Datum uitgave	augustus 2012
Samenstellers	Brigit van Vliet, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk Postbus 401 2410 AK Bodegraven
Contactpersoon	Dhr. M. Vuyk

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Watersnip Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden, met name wanneer hetgeen beschreven in dit rapport uitgevoerd wordt door anderen dan Watersnip Advies; opdrachtgever vrijwaart Watersnip Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Provinciaal Compensatiebeginsel	5
2.1	<i>Inleiding</i>	5
2.2	<i>Conclusies Rapportage DHV en Watersnip Advies</i>	5
2.3	<i>De consequenties van het nieuwe Provinciaal Compensatiebeginsel</i>	5
3	Compensatieopgave	7
3.1	<i>Inleiding</i>	7
3.2	<i>Methode compensatieberekening</i>	7
3.3	<i>Beheertypen.....</i>	7
3.4	<i>Dichtheden</i>	8
3.5	<i>Oppervlakte compensatiegebied Weideveld 1</i>	8
4	Mogelijkheden voor weidevogelcompensatie.....	9
4.1	<i>Inleiding</i>	9
4.2	<i>Criteria.....</i>	9
4.3	<i>Suggesties weidevogelcompensatie Weideveld.....</i>	10
5	Inrichtings- en beheermaatregelen.....	11
5.1	<i>Inleiding</i>	11
5.2	<i>Inrichtingsmaatregelen.....</i>	11
5.3	<i>Beheermaatregelen.....</i>	11
6	Conclusie	13
7	Bronnen	15
	Bijlage I: Broedterritoria Weideveld 1.....	17
	Bijlage II: Achtergrondinformatie weidevogeldichtheden.....	19

1 Inleiding

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk is voornemens nieuwbouw te realiseren in het plangebied Weideveld te Bodegraven. Dit plangebied ligt aan de oostzijde van de dorpskern van Bodegraven. Een deel van de nieuwbouw is reeds gerealiseerd en binnen het gehele plangebied heeft voorbelasting plaatsgevonden. De overige woonblokken van het plangebied worden in de komende jaren ingevuld.

Uit ecologische onderzoeken, uitgevoerd in opdracht van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, is gebleken dat er in en rond het plangebied weidevogels voorkomen, waarvoor compensatie in het kader van het Provinciaal Compensatiebeginsel noodzakelijk is. In deze rapportage wordt aangegeven voor welke weidevogelsoorten er gecompenseerd dienen te worden en hoeveel er gecompenseerd moet worden. Tevens wordt aangegeven welke inrichtings- en beheermaatregelen er nodig zijn om een goed weidevogelgebied te realiseren. Ook worden enkele suggesties gedaan waar en hoe er compensatie plaats kan vinden.

2 Provinciaal Compensatiebeginsel

2.1 Inleiding

In 2012 is een nieuw Provinciaal Compensatiebeginsel van kracht geworden. In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat de consequenties zijn van het oude en nieuwe Provinciaal Compensatiebeginsel ten aanzien van de weidevogels.

2.2 Conclusies Rapportage DHV en Watersnip Advies

In het kader van de ruimtelijke ontwikkeling in Weideveld heeft DHV in september 2003 een Ecoscan uitgevoerd. In deze rapportage wordt geconcludeerd dat binnen en rond het plangebied Weideveld verschillende broedterritoria van weidevogels aanwezig zijn. Hieronder bevinden zich ook Rode lijstsoorten, zoals Grutto, Tureluur, Slobeend en Veldleeuwerik (zie bijlage I). De geplande nieuwbouw zal schade toebrengen aan de broedterritoria van deze soorten. Volgens het Provinciaal Compensatiebeginsel uit 1997 is de initiatiefnemer van een ruimtelijke ingreep verplicht de aangerichte schade aan de Rode Lijst soorten te compenseren.

In de rapportage van Watersnip Advies uit juni 2012 wordt aangegeven, dat in het noordoosten van het plangebied verschillende broedende weidevogels zijn waargenomen, zoals 2 paar Kievit en 1 paar Tureluur. Geconcludeerd wordt dat door de werkzaamheden tevens schade zal optreden aan het 'belangrijk weidevogelgebied' in de nabij gelegen polder. Op het moment dat deze rapportage geschreven is, was nog niet bekend welke schade aan het belangrijk weidevogelgebied gecompenseerd dient te worden.

2.3 De consequenties van het nieuwe Provinciaal Compensatiebeginsel

Op 29 februari 2012 is het Provinciaal Compensatiebeginsel gewijzigd. Volgens de mondelinge informatie van ambtelijke vertegenwoordigers van de afdeling Water en Groen van Bureau Natuur en Recreatie van de provincie Zuid-Holland vallen ruimtelijke procedures die zijn beslist vóór 29 februari 2012 onder de werking van het toen vigerende beleid. De ruimtelijke procedures die na 29 februari van dit jaar zijn ingezet of beslist vallen onder de werking van het nieuwe beginsel. De schade aan weidevogelterritoria behoeft alleen nog te worden gecompenseerd in gebieden die op de overzichtskaart met EHS-gebieden, worden aangeduid als 'belangrijk weidevogelgebied' (zie figuur 1). Hierbij gaat het om schade die aangericht wordt door de aanleg van infrastructuur. De precieze toelichting op de nieuwe versie van het compensatiebeginsel is nog in ontwikkeling en zal naar verwachting eind dit jaar worden vastgesteld. Er wordt op dit moment gewerkt met de voorlopige versie van de toelichting.

Als gevolg van het nieuwe provinciaal beleid is het niet langer noodzakelijk een compensatieplan te overleggen voor de recente ontwikkelingen. Dit betekent dat de ruimtelijke procedure van Weideveld 1 onder het nieuwe beleid valt. Op boven-genoemde kaart 'belangrijk weidevogelgebied' is ten oosten van Weideveld een gebied aangeduid als 'belangrijk weidevogelgebied'. Omdat het in het project echter niet gaat om de aanleg van infrastructuur, maar om de bouw van woningen is de nieuwbouwlocatie momenteel zijn vrijgesteld van de compensatieplicht van de provincie. Volgens de nieuwe inzichten is de gemeente Bodegraven-Reeuwijk dus uitdrukkelijk niet verplicht tot natuurcompensatie. Hetgeen in de rapportage van Watersnip Advies over deze verplichting wordt gesteld en

geadviseerd is dus niet langer van toepassing door het nieuwe beleid waaronder de ruimtelijke procedure plaatsvindt.

Echter, voor de bouw van de eerste twee woonblokken en de voorbelasting van het gehele gebied heeft de procedure en de uitvoering voor 29 februari 2012 plaatsgevonden. Hierdoor zijn een aantal broedterritoria van Rode lijstsoorten verloren gegaan, te weten 3 paar Grutto's, 1 paar Tureluur, 1 paar Slobeend en 1 paar Veldleeuwerik (totaal 6 broedparen). Deze dienen wel gecompenseerd te worden.

Figuur 1: Belangrijk weidevogelgebied (geel) in de directe omgeving van het plangebied
 (Bron: <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>)

3 Compensatieopgave

3.1 Inleiding

Voor het bepalen van de compensatieopgave is uitgebreid bronnenonderzoek gedaan. Hierbij zijn de verschillende bronnen geraadpleegd om te komen tot een berekening van het aantal te compenseren hectare weidevogelgebied. Gebruikte bronnen zijn o.a.: Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek gedaan in opdracht van de provincie Fryslân en Alterra. Verder is er mondeling overleg geweest met medewerkers van de afdeling Water en Groen van bureau Natuur en Recreatie van de Provincie Zuid-Holland. Hieronder wordt aangegeven hoe de berekening van de grootte van het compensatiegebied tot stand is gekomen.

3.2 Methode compensatieberekening

In de literatuur worden een tweetal methoden gebruikt om het oppervlakte van een compensatiegebied te berekenen (A&W ecologisch onderzoek, Alterra 2011);

1. Compensatie op basis van areaalberekening: Bij deze methode wordt de compensatie berekend op basis van het verlies van areaal (ha) aan geschikt weidevogelgebied. Een nadeel van deze methode is dat de oppervlakte van het compensatiegebied geen uitspraak doet over de kwaliteit van dit gebied en de dichtheid van het aantal weidevogels;
2. Compensatie op basis van het aantal broedparen: Bij deze methode wordt de compensatie berekend op basis van het aantal broedparen dat verstoord wordt. Een nadeel van deze methode is dat er berekend moet worden wat het verwacht verlies van broedparen is in een gebied.

In dit rapport wordt uitgegaan van methode 2.

Bij beide methoden dient rekening gehouden te worden met de uitgangssituatie van het compensatiegebied. Als daar reeds weidevogels aanwezig zijn, dient hier rekening mee te worden gehouden. De compensatieopgave komt hier altijd bovenop.

3.3 Beheertypen

Naast het bepalen van het aantal hectare of het aantal broedparen is het voor de berekening van het compensatiegebied ook van belang welke mate van beheer er gaat plaatsvinden. In de geraadpleegde bronnen wordt een drietal beheertypen genoemd. Op basis van deze gegevens heeft Watersnip Advies een drietal beheertypen geformuleerd;

1. Reseruaatbeheer en/of particulier beheer met bijv. afgewaardeerde gronden: het gebied is volledig ingericht om te voldoen aan de eisen voor weidevogels en ook het beheer is hier volledig op aangepast;
2. Zwaar agrarisch natuurbeheer: binnen het gebied wordt gewerkt met uitgestelde maaibeheer (8 of 15 juni) en alleen bemesting met ruige mest;
3. Regulier weidevogelbeheer: in deze gebieden wordt in beperkte mate rekening gehouden met de aanwezigheid van weidevogels. Agrariërs werken samen met vrijwilligers en sparen zoveel mogelijk de nesten.

3.4 Dichtheden

Op basis van het aantal broedparen per 100 ha kunnen de dichtheden binnen een gebied bepaald worden. Deze dichtheden kunnen echter sterk variëren van weidevogels lage dichtheden in het regulier weidevogelbeheer tot zeer hoge dichtheden in het reservaatbeheer. In de literatuur worden verschillende dichtheden genoemd van 20 bp(broedpaar)/100 hectare tot 200 bp/100 ha.

Watersnip Advies heeft aan de hand van deze gegevens de volgende dichtheden per beheertype vastgesteld;

1. Reservaatbeheer: 1bp/ha
2. Zwaar agrarisch natuurbeheer: 0,5bp/ha
3. Regulier weidevogelbeheer: 0,25bp/ha

In bijlage II zijn tabellen van de gevonden dichtheden opgenomen, als achtergrondinformatie.

3.5 Oppervlakte compensatiegebied Weideveld 1

In het plangebied Weideveld 1 zijn door de bebouwing van de blokken 1 en 2 en het bouwrijp maken van de rest van het gebied broedterritoria van weidevogels van de Rode lijst verloren gegaan. Deze moeten in het kader van het Provinciaal Compensatiebeginsel van 1997 gecompenseerd worden. Het gaat in dit gebied om 3 paar Grutto's, 1 paar Tureluur, 1 paar Slobeend en 1 paar Veldleeuwerik.

Afhankelijk van het soort beheer dat gaat plaatsvinden in het nieuwe compensatiegebied moet gedacht worden aan de volgende hectare compensatiegebied;

1. In geval van reservaatbeheer of professioneel particulier natuurbeheer met specifieke inrichtingsmaatregelen: 6 hectare;
2. In geval van zwaar agrarisch natuurbeheer: 12 hectare;
3. In geval van regulier weidevogelbeheer: 24 hectare;

Het effect en de duurzaamheid van de compensatiemaatregelen is verreweg het hoogst bij 1 en twijfelachtig bij 3.

N.B. Bij de berekening van het aantal hectare is geen rekening gehouden met eventuele aanwezigheid van weidevogels in het beoogde compensatiegebied.

Figuur 2: Grutto

4 Mogelijkheden voor weidevogelcompensatie

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mogelijkheden die er zijn voor de compensatie van de 6 broedparen weidevogels. Allereerst worden er een aantal criteria geformuleerd waaraan een compensatiegebied voor weidevogels moet voldoen. Vervolgens worden er enkele suggesties voor mogelijke compensatielocaties gedaan toegespitst op het plangebied Weideveld.

4.2 Criteria

In de literatuur worden een aantal criteria genoemd waaraan gebieden worden getoetst als geschikt weidevogelgebied voor compensatie. Deze uitgangspunten zijn door Watersnip Advies als richtlijn gebruikt om beoordelingscriteria te formuleren die toegepast kunnen worden op weidevogelgebieden in West-Nederland;

1. Een bijdrage aan de vorming van weidevogelkerngebieden: voor het behoud van weidevogels in Nederland is het belangrijk dat er weidevogelkerngebieden ontwikkeld worden. Dit zijn grote aaneengesloten gebieden, waar landschap, inrichting, waterhuishouding en landgebruik goed zijn afgestemd op de eisen die weidevogels stellen aan hun leefgebied. Deze gebieden hebben een totale omvang van minstens 250 ha, vormen een open landschap en binnen deze gebieden is reeds een concentratie van weidevogels aanwezig;
2. Het gebied is gelokaliseerd in een ruimtelijk geschikte omgeving: weidevogels hebben een voorkeur voor aaneengesloten open graslandgebieden met weinig hoge groenstructuren, bebouwing, wegen of andere infrastructuur. Het succes van compensatiegebieden is dus mede afhankelijk van deze verstoringfactoren;
3. Aansluiten bij reeds bestaande weidevogelconcentraties: door aansluiting van het compensatiegebied bij reeds aanwezig weidevogelgebieden heeft de voorkeur. Hierdoor wordt het leefgebied doormiddel van landgebruik en inrichting vergroot, wat ten eerste ruimte geeft voor de aanwezige weidevogels en ten twee ruimte biedt voor meer vogels. Tevens is bekend dat het broedsucces toeneemt op het moment dat er meerdere vogels bij elkaar broeden en deze samen predatoren kunnen verjagen;
4. Duurzaamheid: doordat het te compenseren weidevogelgebied permanent verloren gaat, dient compensatie ook duurzaam te zijn. De mate van duurzaamheid wordt gemeten aan de hoeveelheid structurele maatregelen die genomen worden. De aankoop van gronden is bijvoorbeeld duurzamer dan het instellen van agrarisch natuurbeheer;
5. Afstand tot het plangebied: de voorkeur gaat uit naar een compensatiegebied in de omgeving van het plangebied. De kans op een positieve bijdrage aan de weidevogelpopulatie die in het geding komt is zo het grootst. Uit onderzoek is gebleken dat bijvoorbeeld grutto's bij het zoeken van een nieuwe nestlocatie zich binnen een straal van 4 kilometer van de oude locatie hervestigen. Het belangrijkste aandachtspunt is echter dat het compensatiegebied een bijdrage kan leveren voor de lokale en regionale weidevogelpopulatie die verstoord wordt.
6. Rust tijdens het broedseizoen: verstoring is zeer schadelijk voor het broedsucces van weidevogels. Rust is dus zeer belangrijk. Ook de aanwezigheid van fiets- en wandelpaden zorgt voor verstoring.

4.3 Suggesties weidevogelcompensatie Weideveld

Voor de compensatie van 3 paar Grutto's, 1 paar Tureluur, 1 paar Slobeend en 1 paar Veldleeuwerik zijn in en rond de gemeente Bodegraven-Reeuwijk verschillende mogelijkheden (zie ook figuur 3 voor de zoekgebieden);

1. Bodegraven Noord: in dit gebied is geschikt voor weidevogels en er is reeds een populatie weidevogels aanwezig. Door het nemen van inrichtings- en beheermaatregelen kan hier een deel van het gebied geschikter gemaakt worden voor bovengenoemde soorten;
2. Polder Bloemendaal: in deze polder liggen weilanden die geschikt gemaakt kunnen worden voor de huisvesting van weidevogels. Deze polder maakten tot voor kort deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. EHS gronden mogen niet gebruikt worden voor compensatie. Deze gronden zijn echter uit de EHS gehaald en bieden daardoor mogelijkheden voor weidevogelcompensatie. In het kader van het project 'Weids Bloemendaal' liggen hier mogelijkheden;
3. Melkvee & Weidevogelbedrijf Niesing: in het kader van de nieuwbouw van zijn bedrijf wil dhr. Niesing op vrijwillige basis compensatiegebied gaan inrichten en beheren. Dit gebied kan eventueel vergroot worden met de hectares die voor Weideveld gecompenseerd moeten worden;
4. Blok 4 ten noorden van Reeuwijk-Dorp: hier liggen percelen die voor dit compensatiedoel te koop zijn, blijkt uit navraag bij DLG. Hier is al een vitale weidevogel populatie aanwezig;
5. In het noordoosten van de tempelpolder tussen Schinkeldijk en Wonnepad: hier is kan mogelijk worden aangesloten bij de weidevogelcompensatie van de Gemeente Boskoop.

De locaties zijn slechts suggesties die getoetst zouden moeten worden op de criteria uit paragraaf 4.2, de haalbaarheid en de economische consequenties.

Figuur 3: Zoekgebieden waar compensatie kan plaatsvinden

5 Inrichtings- en beheermaatregelen

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven aan welke inrichtings- en beheermaatregelen er gedacht kan worden voor het compensatiegebied. Het gebied moet voor weidevogels kunnen functioneren als een goed leefgebied en moet aan de volgende eisen voldoen; voldoende voedselaanbod (ook in een droog voorjaar), nestgelegenheid, broedgelegenheid en het grootbrengen van de kuikens.

5.2 Inrichtingsmaatregelen

- Open landschap: het landschap moet open van karakter zijn met geen of weinig hoge begroeiing. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met eventuele cultuurhistorische en landschappelijke waarden;
- Hoger waterpeil: door het verhogen van het waterpeil kunnen er plas-dras situaties ontstaan, die met name van groot belang zijn voor de voedselvoorziening van de volwassen vogels. Ook als er sprake is van een droog voorjaar moeten er delen van het gebied plas-dras staan;
- Plas-drasoever: door langs de oevers van de sloten een plas-drasoever te creëren kan er ook op deze manier in de voedselbehoefte van de weidevogels voorzien worden;

Figuur 4: Maaibeheer

5.3 Beheermaatregelen

- Uitgestelde maaidatum: door een uitgesteld maaibeheer vanaf 8 of 15 juni krijgen de vogels gelegenheid om de eieren uit te broeden en hun kuikens groot te brengen;
- Schuilplaatsen: door tijdens het maaien, ruime schuilplaatsen ongemaaid te laten, houden jongen de gelegenheid zich te verschuilen en blijven ook nesten ongezien voor predators;
- Bemesting met ruige mest: dit bevordert het bodemleven, waardoor er meer voedsel geproduceerd wordt voor de weidevogels;
- Een gemotiveerde agrarische beheerder met kennis van zaken en passie voor weidevogels.

6 Conclusie

In het plangebied Weideveld 1 te Bodegraven dient in het kader van het Provinciaal Compensatiebeginsel uit 1997 gecompenseerd te worden voor 3 paar Grutto's, 1 paar Tureluur, 1 paar Slobeend en 1 paar Veldleeuwerik.

De compensatie kan berekend worden op grond van het oppervlakte dat verloren gaat of op grond van het aantal broedparen dat verloren gaat. Hier is gekozen voor het aantal broedparen dat verloren gaat van soorten van de Rode lijst.

Afhankelijk van het type beheer dat toegepast gaat worden in het compensatiegebied zijn er verschillende oppervlakte berekeningen gedaan. Hierbij dient aandacht te zijn voor mogelijke stapeling van weidevogels. Dit is afhankelijk van de hoeveelheid weidevogels die reeds aanwezig zijn binnen het aan te wijzen compensatiegebied. Een aantal mogelijke locaties voor de compensatie zijn, Bodegraven-Noord, Polder Bloemendaal, Reeuwijk-West en de polder Tempel-Middelburg.

Voor het goed functioneren moeten een aantal inrichtingsmaatregelen genomen worden, zoals openheid van het landschap, hoger waterpeil, plas-drasoevers. Tevens zijn er enkele beheermaatregelen genoemd, zoals uitgestelde maaidatum, schuilplaatsen, gebruik van ruwe mest en goed beheer door een gemotiveerde agrariër.

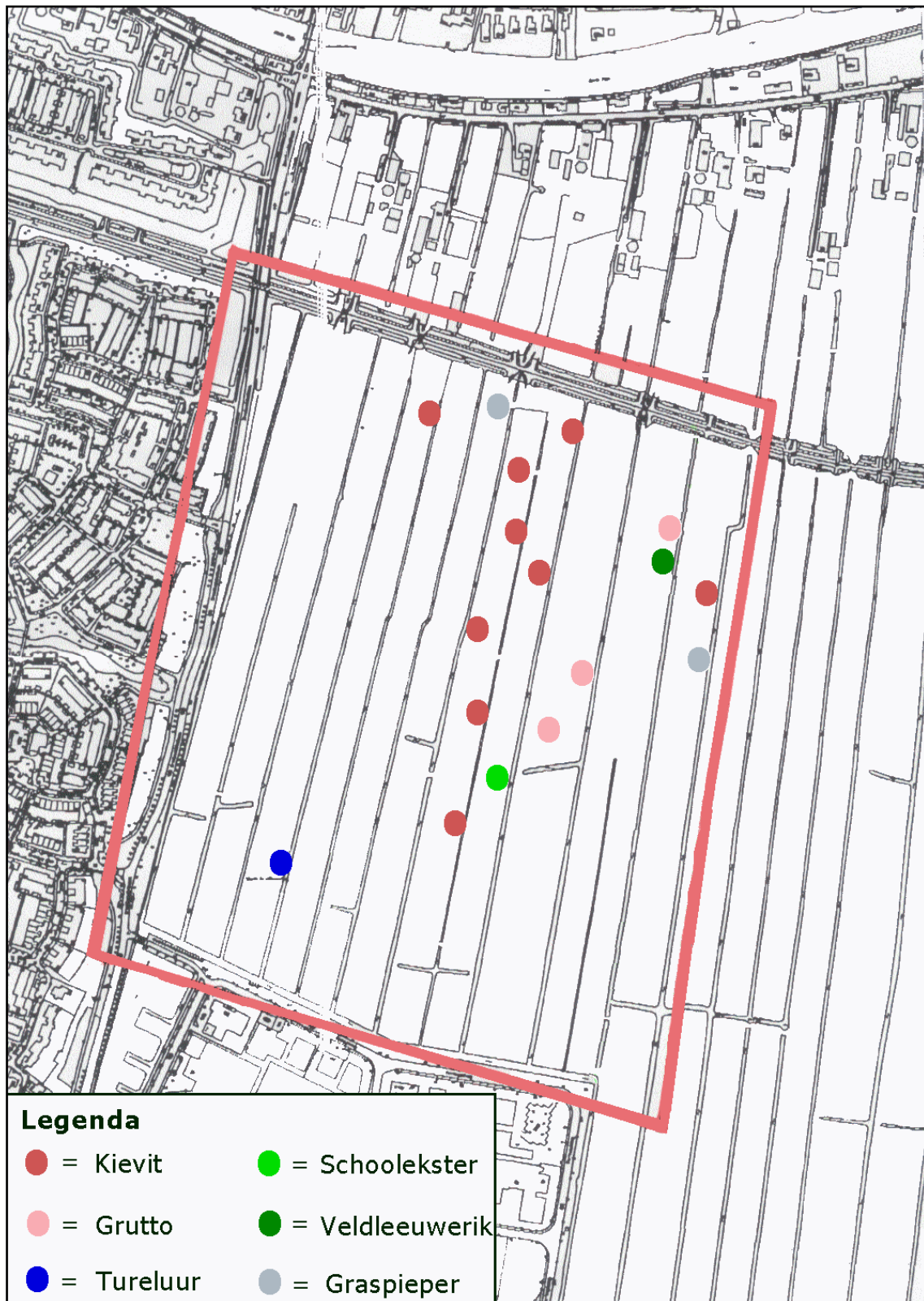
7 Bronnen

- Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, *Beoordeling van mogelijke opties voor aanvullende weidevogelcompensatie voor het woongebied Wiarda*, A&W-rapport 1985, 15 mei 2012, in opdracht van de Provincie Friesland.
- Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Alterra, *Weidevogelcompensatie in Fryslân: achtergronden en uitwerking*, A&W-rapport 1651, Alterra-rapport 2246, 9 november 2011, in opdracht van de Provincie Friesland.
- Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, *Kwaliteitscriteria voor weidevogelgebieden met toetslijst*, A&W-rapport 412, 2005
- Beintema, A. et al. *Ecologische Atlas van de Nederlandse weidevogels, met samenwerking van SOVON*, 1995
- Bureau Waardenburg bv, *Berekening natuurcompensatieopgave oostelijke rondweg Boskoop, Modules 3 en 4 (rapport 09-132)*, Oktober 2009.
- Mertens, F., J. Olthof, 2003. Ecoscan Bodegraven Zuidoost V0770-60.001. DHV in opdracht van gemeente Bodegraven.
- Mertens, F., 2004. Herhalingsonderzoek weidevogels in het plangebied van bedrijventerrein Zuiderpolder te Bodegraven. Bureau Mertens in opdracht van DHV.
- *Provinciaal weidevogelonderzoek in de regio Amstel-, Gooi- en Vechtstreek, Uit het Jaarboek Weidevogels 2007*
- Reijnen et al, *Het voorspellen van het effect van snelverkeer op broedvogelpopulaties, 1992*, In opdracht van Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Dienst Weg- en Waterbouw/ Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek Leersum.
- Van der Helm Milieubeheer B.V. *De broedvogels van Polder Bergboezem Oude Leede*, juli 2010
- Watersnip Advies, *Aanvullend ecologisch onderzoek Weideveld 1 te Bodegraven*, Watersnip-rapport 12A024, juni 2012.
- Watersnip Advies, *Niesing: Melkvee & Weidevogels, Bedrijfvisie op de combinatie van economie en ecologie*, Watersnip-rapport 12A019, juli 2012

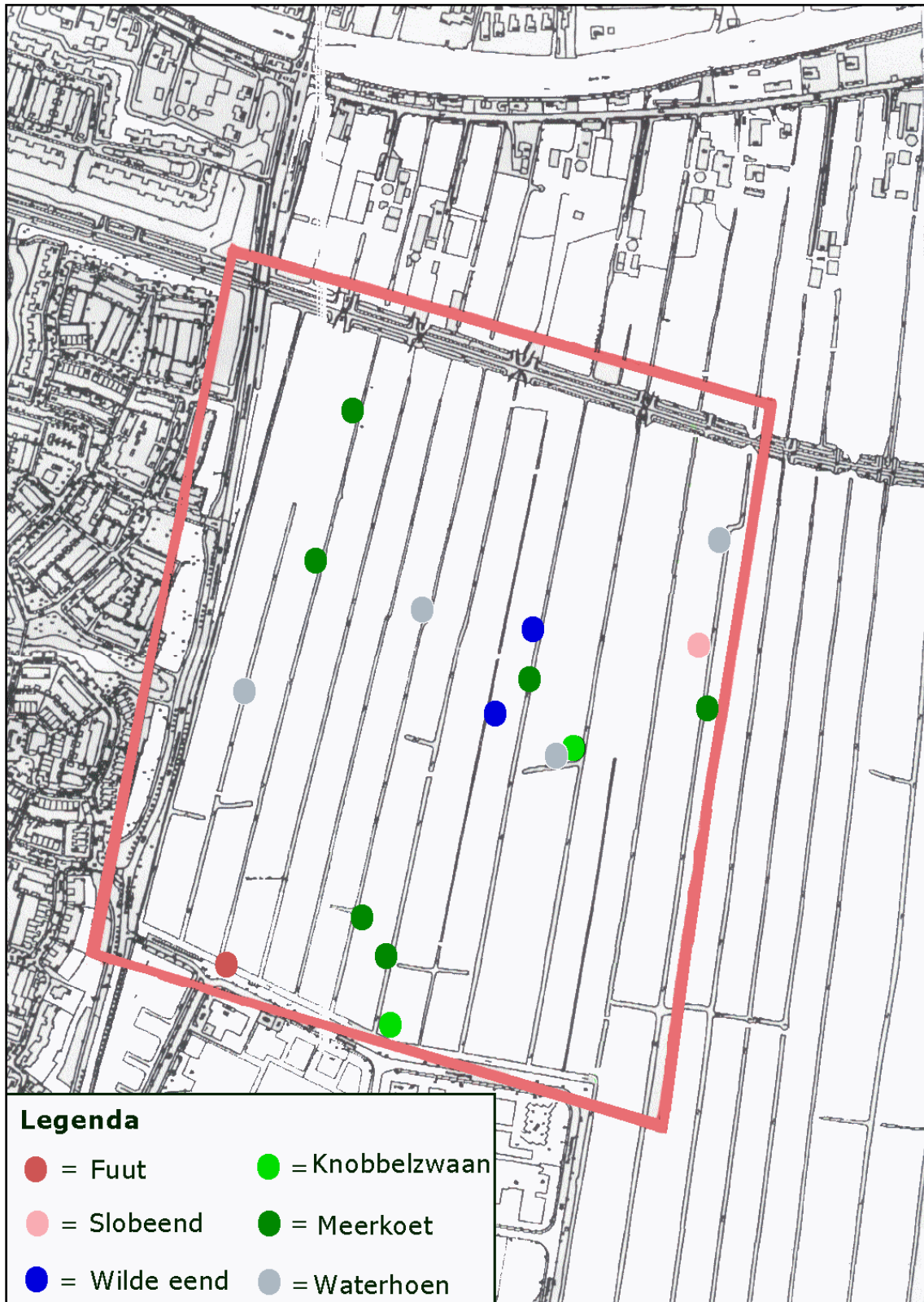
Websites

- www.pzh.nl
- www.google.nl

Bijlage I: Broedterritoria Weideveld 1

Figuur 5: Ligging van de territoria van weidevogels.
 (Bron: Mertens, F., J. Olthof, 2003. *Ecoscan Bodegraven Zuidoost V0770-60.001*, DHV in opdracht van gemeente Bodegraven)

Figuur 6: Ligging van de territoria van watervogels.
 (Bron: Mertens, F., J. Olthof, 2003. *Ecoscan Bodegraven Zuidoost V0770-60.001*, DHV in opdracht van gemeente Bodegraven)

Bijlage II: Achtergrondinformatie weidevogeldichtheden

Provinciaal weidevogelonderzoek in de regio Amstel-, Gooi- en Vechtstreek, Uit het Jaarboek Weidevogels 2007

Gemiddelde dichtheden, 40 paar per 100 hectare. Kritische soorten 20 paar per 100 hectare.

Tabel 1

Aantal broedparen (territoria) en dichtheid per 100 hectare grasland en bouwland van weidevogels in de regio Amstel, Gooi en Vecht in 2001-2007, en de dichtheden per deelgebied.

Soort	aantal	dichtheid per 100 ha	dichtheid per deelgebied		
			Amstelland	Vechtstreek	Eemland
Kievit	1634	17,1	23,0	11,4	37,5
Grutto	721	7,5	13,3	2,6	17,2
tureluur	417	4,4	5,8	2,9	10,9
scholekster	407	4,3	7,0	2,2	2,5
krakeend	339	3,5	4,0	3,2	3,9
kuifeend	141	1,5	1,2	1,7	2,5
graspieper	93	1,0	1,2	0,6	4,6
veldleeuwerik	81	0,8	1,4	0,5	-
slobeend	63	0,7	1,3	0,2	1,4
gele kwikstaart	44	0,5	0,8	0,2	0,7
zomertaling	7	< 0,1			
wintertaling	2				
watersnip	1				
visdief	1				
alle soorten	3952	41,3	59,0	25,6	81,1
kritische soorten	1913	20,0	29,0	11,9	41,1
Netto oppervlakte					
grasland en					
bouwland	9571		4031	5255	285

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, *Kwaliteitscriteria voor weidevogelgebieden met toetslijst*, 2005

Tabel 1.

Minimale omvang van een levensvatbare (zichzelf handhavende) populatie weidevogels en de bijbehorende terreinomvang (indicatief)

	Minimaal aantal broedparen	Dichtheid goed gebied (aantal paren/100 ha)	Minimale oppervlakte goed gebied (ha)
Grutto	50	20-30	170-250
Tureluur	50	10	500
Slobeend	50	5-10	500-1.000
Zomertaling	50	2-5	1.000-2.500
Kemphaan (hen)	50	2-5	1.000-2.500
Watersnip	50	2-5	1.000-2.500

Beintema, A. et al. *Ecologische Atlas van de Nederlandse weidevogels, met samenwerking van SOVON*, 1995

Tabel 7.11. Karakteristieke dichtheden (paar/100 ha) van weidevogels in verschillende gebiedstypen in Noord-Holland. Bron: Provincie Noord-Holland.
Densities of (pairs/100 ha) meadow birds in different types of areas in Noord-Holland.

soort	waterrijke veenweide	overige veenweide	klei- grasland	bouw- land
scholekster	22	13	15	3
kievit	34	28	21	7
grutto	27	20	12	0,6
tureluur	7	5	5	0,8
watersnip	1	0,5	0,1	0
kemphaan	1	0,2	0,1	0
slobeend	8	3	2	0,4
zomertaling	0,6	0,2	0,1	0

Tabel 11.4. Dichtheidscriteria voor de kwalificatie van weidevogelgebieden in Noord-Holland. 'hoog' = grenswaarde voor onderscheid tussen belangrijke en vrij belangrijke gebieden, 'laag' = grenswaarde voor onderscheid tussen vrij belangrijke en overige gebieden. Bron: Provincie Noord-Holland.
Criteria for classification of meadow bird areas in Noord-Holland. 'hoog' = density distinguishing important and very important areas, 'laag' = between important areas and other areas.

A. Noord-Holland-Midden		
soort	dichtheids criterium (paren/100 ha)	
	hoog	laag
grutto	20	13
kievit	39	24
tureluur	8	5
slobeend	4	2

B. Noord-Holland-Noord		
soort	dichtheids criterium (paren/100 ha)	
	hoog	laag
grutto	10	6
kievit	24	13
tureluur	5	3
slobeend	2	1

Van der Helm Milieubeheer B.V. *De broedvogels van Polder Bergboezem Oude Leede*, juli 2010

Tabel 3: Aantal territoria weidevogels

Soort	Wetenschappelijke naam	Aantal broedpaar	Dichtheid per 100 ha	Opmerkingen
Grutto	<i>Limosa limosa</i>	33	44	Rode lijst.
Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>	43	57	
Tureluur	<i>Tringa totanus</i>	22	29	Rode lijst.
Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>	9	11,7	
Krakeend	<i>Mareca strepera</i>	2	-	
Slobeend	<i>Anas clypeata</i>	2	-	Rode lijst.
Kuileend	<i>Aythya fuligula</i>	3	-	
Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>	1	-	Rode lijst.
Bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	1	-	
Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>	1	-	Rode lijst.
Gele kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	1	-	Rode lijst.
Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>	3	-	Rode lijst.
Totaal		121		

Uit de tekst van dit rapport blijkt dat dit een zeer goed weidevogelgebied is. Voor de Tureluur is een dichtheid van 15 paar per 100 hectare normaal.

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154

2811 GK Reeuwijk

+ 31 (0)182-395460

www.watersnip.info

advies@watersnip.info

